

ŠTÁTNA VETERINÁRNA
A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Manuál pre výkon úradných kontrol potravín predávaných na diaľku

Internetový obchod

Číslo: 13/2020/361

Platnosť od 01.11.2020

V Bratislave dňa 23.10.2020

prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc.
ústredný riaditeľ ŠVPS SR

Obsah

1. Zoznam použitých skratiek.....	2
2. Úvodné ustanovenia.....	2
3. Základný legislatívny rámec EÚ a SR	3
4. Vymedzenie pojmov.....	4
5. Výkon úradnej kontroly potravín pri predaji na diaľku	5
5.1 Predmet kontroly	6
5.2 Kontrolný nákup	7
6. Postup pri výkone úradnej kontroly potravín predávaných na diaľku (cez internet)	7
6.1 Výber internetovej stránky.....	7
6.2 Úradná kontrola potravín ponúkaných na predaj na diaľku	8
7. Postup pri získavaní obrazovej dokumentácie z internetových stránok.....	9
8. Kontrolný nákup pri predaji na diaľku	9
8.1 Uskutočnenie kontrolného nákupu.....	10
8.2 Postup pri doručení vzorky do ŠVPÚ laboratória	11
8.3 Oznámenie výsledkov laboratórneho vyšetrenia PIO	12
9. Dodatočná kontrola webovej stránky	12
10. Záverečné ustanovenia	13
11. Prílohy.....	13

1. Zoznam použitých skratiek

ŠVPS SR	Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky
RVPS	Regionálna veterinárna a potravinová správa
RÚVZ	Regionálny úrad verejného zdravotníctva
PPP	Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku
PIO	Prevádzkovateľ internetového obchodu
AAC	Systém administratívnej pomoci a spolupráce

2. Úvodné ustanovenia

V súčasnosti čoraz viac spotrebiteľov využíva možnosť nákupu potravín cez internet, z tohto dôvodu je dôležité, aby orgány úradnej kontroly potravín rozšírili kontrolnú činnosť aj na túto oblasť. Potraviny, ktoré sa predávajú prostredníctvom internetového predaja, musia spĺňať presne tie isté zákonné požiadavky ako potraviny predávané v kamenných predajniach.

V záujme dosiahnutia jednotného prístupu orgánov štátnej veterinárnej a potravinovej správy v súvislosti s výkonom úradných kontrol potravín predávaných na diaľku je potrebné, aby sa úradné kontroly potravín predávaných na diaľku vykonávali na základe zdokumentovaných postupov, aby sa tak zabezpečil jednotný výkon a vysoká kvalita týchto kontrol.

Na zabezpečenie jednotného postupu pri výkone plánovaných úradných kontrol potravín predávaných na diaľku, ŠVPS SR v súlade s článkom 1 ods. 2 Nariadenia (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a § 1 ods. a) zákona č. 152/1995 Z.z. o vydávaní Manuálu pre výkon úradných kontrol potravín predávaných na diaľku č. 13/2020-361 ktorým sa ustanovujú pravidlá výkonu úradnej kontroly vrátane kontrolných nákupov potravín predávaných na diaľku.

Týmto manuálom ŠVPS SR stanovuje všeobecné pravidlá pre výkon úradných kontrol vrátane kontrolných nákupov potravín predávaných na diaľku s cieľom overovania dodržiavania potravinového práva.

3. Základný legislatívny rámec EÚ a SR

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. **178/2002**, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (ďalej len „nariadenie (ES) č. 178/2002“).
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **2017/625** z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie (EÚ) č. 2017/625).
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. **1169/2011** o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 1169/2011“).
- Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) č. **1337/2013** z 13. decembra 2013, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011, pokiaľ ide o uvedenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu pre čerstvé, chladené a mrazené mäso z ošípaných, oviec, kôz a hydiny (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 1337/2013“).
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. **1924/2006** z 20. decembra 2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach o potravinách (ďalej len „nariadenie (ES) č. 1924/2006“).
- Zákon č. **152/1995** Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o potravinách“).
- Zákon č. **102/2014** Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

4. Vymedzenie pojmov

- 1) **Úradná kontrola potravín** – akákoľvek forma kontroly (inšpekcia, audit, monitoring, odber vzoriek pre analýzu), ktorú vykonávajú orgány ŠVPS SR, s cieľom overenia dodržiavania potravinového práva;
- 2) **Monitoring** znamená vykonanie plánovanej postupnosti pozorovaní alebo meraní s cieľom získania prehľadu o stave dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá;
- 3) **Potraviny** – znamenajú akékoľvek látky, alebo výrobky, či už spracované, čiastočne spracované, alebo nespracované, ktoré sú určené na ľudskú spotrebu, alebo o ktorých sa predpokladá, že sú na ňu určené. Potraviny znamenajú tiež nápoje, žuvačky a všetky látky, vrátane vody, zámerné pridávané do potravín počas ich výroby, prípravy alebo úpravy, prídavných látok určených na predaj spotrebiteľom a potravín na osobitné výživové účely vrátane dietetických potravín;
- 4) **Potravinou neznámeho pôvodu** – je potravinou, pri ktorej nemožno dokladom preukázať prevádzkovateľa potravinárskeho podniku alebo pri dovezenej potravine krajinu pôvodu a prevádzkovateľa potravinárskeho podniku;
- 5) **Plánovaná úradná kontrola potravín** – úradná kontrola vykonaná podľa ročného plánu úradných kontrol potravín;
- 6) **Odber vzoriek/kontrolný nákup** – odber potravín súvisiacich s výrobou, spracovaním a distribúciou potravín, s cieľom overenia dodržiavania potravinového práva na základe analýzy;
- 7) **Overovanie** – znamená kontrolu formou preskúmania a zváženia objektívnych dôkazov o tom, či boli splnené požiadavky potravinového práva ;
- 8) **Potravinové právo** – sú to zákony a iné právne predpisy, ktoré upravujú potraviny vo všeobecnosti, ale najmä potravinovú bezpečnosť, buď na úrovni spoločenstva alebo na vnútroštátnej úrovni;
- 9) **Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku** – znamená fyzické alebo právnické osoby zodpovedné za zabezpečenie toho, aby sa v potravinárskom podniku pod ich kontrolou plnili požiadavky potravinového práva;
- 10) **Umiestňovanie na trhu** – skladovanie, uchovávanie potravín na účely predaja, vrátane ponúkajú na predaj alebo akúkoľvek inú formu prevodu, či už bezplatnú alebo nie, predaj a distribúcia potravín;
- 11) **Vysledovateľnosť** – znamená schopnosť nájsť a sledovať potraviny, krmivá, zvieratá slúžiace na produkciu potravín alebo látky, ktoré sú určené alebo o ktorých sa predpokladá, že sú určené na pridávanie do potravín alebo krmív vo všetkých etapách výroby, spracovania a distribúcie;
- 12) **Konečný spotrebiteľ** – znamená posledného spotrebiteľa potravín, ktorý nevyužíva potraviny ako súčasť akejkoľvek potravinárskej prevádzky alebo činnosti;

13) Prostriedky komunikácie na diaľku - sú akékoľvek prostriedky, ktoré možno bez súčasnej fyzickej prítomnosti dodávateľa a spotrebiteľa použiť s cieľom uzavretia zmluvy medzi týmito stranami

14) Zmluva uzavretá na diaľku - sa rozumie zmluva medzi predávajúcim a spotrebiteľom dohodnutá a uzavretá výlučne prostredníctvom jedného alebo viacerých prostriedkov diaľkovej komunikácie bez súčasnej fyzickej prítomnosti predávajúceho a spotrebiteľa, najmä využitím webového sídla, elektronickej pošty, telefónu, faxu, adresného listu alebo ponukového katalógu.

5. Výkon úradnej kontroly potravín pri predaji na diaľku

Predmetom úradnej kontroly je úplnosť a správnosť poskytovaných informácií potravín predávaných na diaľku a odber vzoriek/kontrolný nákup potravín predávaných na diaľku. Potravinové právo sa vzťahuje na potraviny predávané na diaľku rovnako ako na potraviny uvádzané na trh v kamenných obchodoch.

Úradné kontroly potravín sa vykonávajú bez predchádzajúceho oznámenia PIO, ktorý uvádza na trh potraviny prostredníctvom internetového predaja.

V prípade predaja na diaľku, ak sa jedná o predaj malých množstiev prvotných produktov, tieto musia v zmysle §2 Nariadenia vlády č. 360/2011 Z.z., ktorým sa ustanovujú hygienické požiadavky na priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov rastlinného a živočíšneho pôvodu a dodávanie mlieka a mliečnych výrobkov konečnému spotrebiteľovi a iným maloobchodným prevádzkarňam a §7 Nariadenia vlády č. 359/2011 Z.z., pochádzať z vlastnej produkcie, chovu, výlovu, farmy alebo činnosti prvovýrobcu, ktorý je na vykonávanie činností ustanovených týmto nariadením vlády osobitne zaregistrovaný, a možno ich dodávať len priamo konečnému spotrebiteľovi alebo miestnej maloobchodnej prevádzkarni podľa odsekov 2 a 3.

Miestnou maloobchodnou prevádzkarňou vhodne vybavená maloobchodná predajňa potravín, vhodne vybavené trhovú miesto⁶⁾ alebo maloobchodné zariadenie spoločného stravovania okrem supermarketov, distribučných centier, veľkoobchodných predajní a distribučných koncoviek, podomového, zásielkového, internetového alebo iného sprostredkovateľského predaja, v ktorej sa manipuluje s potravinami, ktoré sa skladujú v mieste ich predaja alebo dodávky konečnému spotrebiteľovi alebo ich spracúva a pripravuje a podáva z nich pokrmy konečnému spotrebiteľovi.

Malé množstvá prvotných produktov živočíšneho pôvodu, ktorými sú produkty akvakultúry (ďalej len „ryby“), surové mlieko, vajcia a včelí med, možno dodávať len miestnej maloobchodnej prevádzkarni okrem stánkov a stanov na krátkodobý predaj potravín, pojazdných predajných vozidiel na ambulantný predaj podľa osobitných predpisov, ktorá je vzdialená najviac dve hodiny cesty, za dodržania hygienických podmienok prepravy od územného obvodu kraja, v ktorom má sídlo príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa, ktorá zaregistrovala prvovýrobcu.

Miestna maloobchodná prevádzkareň nesmie ďalej dodávať malé množstvá prvotných produktov iným prevádzkarňam ani ich umiestňovať na trh inou formou, ako je priamy predaj

konečnému spotrebiteľovi alebo podávanie pokrmov z nich pripravených konečnému spotrebiteľovi na mieste v maloobchodnej prevádzkarni. Konečný spotrebiteľ môže takto nakúpené potraviny použiť len na domácu spotrebu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že malé množstvá prvotných produktov nie je možné predávať formou internetového predaja na diaľku.

5.1 Predmet kontroly

1. Oprávnenie na podnikanie - tzn. živnostenský list alebo výpis z Obchodného registra Inšpektor RVPS overí, či od poslednej kontroly nedošlo k zmene právneho subjektu. Presné obchodné meno z príslušného oprávnenia na podnikanie inšpektor uvádza v zázname o úradnej kontrole potravín vrátane všetkých príloh záznamu z úradnej kontroly.

Pri kontrole využíva inšpektor portál oversi.gov.sk

2. Oznámenie o registrácii prevádzkarne/zmena činnosti/uzatvorenie - každá prevádzkareň podliehajúca úradnej kontrole potravín, ktorá vykonáva činnosť na akomkoľvek stupni výroby, spracúvania a distribúcie potravín, musí byť v zmysle § 6 ods. 1) zákona o potravinách registrovaná na príslušnej RVPS.

Inšpektor RVPS overí na portáli ŠVPS, či si PIO splnil povinnosť registrácie resp. či má v oznámení o registrácii uvedený aj internetový predaj/predaj na diaľku.

3. Poskytovanie informácií o potravinách (Označovanie potravín) – v zmysle zákona o potravinách a v zmysle Nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 inšpektori posúdia úplnosť a správnosť informácií poskytovaných spotrebiteľovi na webovej stránke. Inšpektor tiež kontroluje poskytovanie informácií v súvislosti s výživovými a zdravotnými tvrdeniami o potravinách v zmysle nariadenia (ES) č. 1924/2006.

4. Poskytovanie informácií v zmysle zákona č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v súlade s §6 ods.4 zákona o potravinách

- a. hlavné vlastnosti tovaru alebo charakter služby v rozsahu primeranom použitému prostriedku komunikácie a tovaru alebo službe,
- b. obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania predávajúceho alebo osoby, v mene ktorej predávajúci koná,
- c. telefónne číslo predávajúceho a ďalšie údaje, ktoré sú dôležité pre kontakt spotrebiteľa s predávajúcim, najmä adresu jeho elektronickej pošty a číslo faxu, ak ich má,
- d. adresu predávajúceho alebo osoby, v mene ktorej predávajúci koná, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu tovaru alebo služby, podať sťažnosť alebo iný podnet, ak sa táto adresa líši od adresy uvedenej v písmene b),
- e. celkovú cenu tovaru alebo služby vrátane dane z pridanej hodnoty a všetkých ostatných daní alebo ak vzhľadom na povahu tovaru alebo služby nemožno cenu primerane určiť vopred, spôsob, akým sa vypočíta, ako aj náklady na dopravu, dodanie, poštovné a iné náklady a poplatky, alebo, ak tieto náklady a poplatky nemožno určiť vopred, skutočnosť, že do celkovej ceny môžu byť zarátané takéto náklady alebo poplatky; ak ide o zmluvu uzavretú na dobu neurčitú alebo dohodu o predplatnom, predávajúci informuje spotrebiteľa o celkovej cene za zúčtovacie obdobie a o cene za jeden mesiac, ak je dĺžka

zúčtovacieho obdobia odlišná, a ak túto cenu nemožno určiť vopred, o spôsobe, akým sa vypočíta,

- f. cenu za použitie prostriedkov diaľkovej komunikácie, ktoré je možné využiť na účely uzavretia zmluvy, ak ide o číslo služby so zvýšenou tarifou,
- g. platobné podmienky, dodacie podmienky, lehotu, do ktorej sa predávajúci zaväzuje dodať tovar alebo poskytnúť službu, informáciu o postupoch uplatňovania a vybavovania reklamácií, sťažností a podnetov spotrebiteľov,

5.2 Kontrolný nákup

Podľa § 20a zákona o potravinách je orgán úradnej kontroly potravín (RVPS) je pri kontrole predaja na diaľku oprávnený vykonať kontrolný nákup potravín, (ďalej len „kontrolný nákup“).

RVPS je po vykonaní kontrolného nákupu povinná do desiatich dní od vykonania kontrolného nákupu oznámiť prevádzkovateľovi, že u neho vykonal kontrolný nákup na získanie úradnej vzorky. Prevádzkovateľ, u ktorého bol vykonaný kontrolný nákup, je povinný na požiadanie orgánu úradnej kontroly potravín mu poskytnúť doklad o pôvode tovaru (napr. dodací list, faktúra,...) podľa § 12 ods. 1 písm. k) zákona o potravinách.

PIO, u ktorého je vykonaný kontrolný nákup, je povinný podľa § 20a ods. 3) zákona o potravinách, orgánu úradnej kontroly potravín uhradiť náklady za kontrolný nákup v spotrebiteľskej cene, za ktorú bola pri kontrolnom nákupe vzorka kúpená, v lehote desať dní odo dňa oznámenia, že ide o úradnú vzorku. Náhrada nákladov podľa § 20 ods. 4 tým nie je dotknutá.

Ak prevádzkovateľ neposkytne orgánu úradnej kontroly potravín doklad podľa § 12 ods. 1 písm. k) zákona o potravinách v lehote piatich dní od požiadania, orgán úradnej kontroly potravín môže nariadiť okamžité stiahnutie potravín z obehu a pri ohrození života alebo zdravia ich zničenie na náklady prevádzkovateľa.

6. Postup pri výkone úradnej kontroly potravín predávaných na diaľku (cez internet)

6.1 Výber internetovej stránky

- inšpektori vyhľadávajú pomocou internetových prehliadačov (google.sk, zoznam.sk...) internetové stránky (e-shopy) zaoberajúce sa predajom potravín,
- prednostne si inšpektori vyberú internetovú stránku, ktorej PIO ma sídlo v pôsobnosti ich RVPS. V prípade, že inšpektor RVPS nájde internetový predaj potravín v pôsobnosti inej RVPS a rozhodne sa ju skontrolovať, inšpektor overí kedy bola vykonaná posledná úradná kontrola PIO z dôvodu duplicity výkonu úradnej kontroly PIO.

- pri prehliadaní internetových stránok inšpektor vždy overí či je daný PIO registrovaný v systéme prevádzok na portály ŠVPS SR,
- predmetom úradnej kontroly nebudú domény, na ktorých sa prezentujú výrobky formou letákov, oznamov a podobne.
- špecifickú kategóriu tvoria internetové obchody, ktorých prevádzkovatelia sídlia mimo územia SR. Ide o e-shopy zamerané na tuzemských spotrebiteľov s informáciami o potravinách v slovenskom jazyku kedy jednou z možností je úhrada tovaru aj v iných menách nie len v eurách. V prípade kontroly týchto stránok a zistených nedostatkov je potrebné o danej skutočnosti upovedomiť a zaslať celý spis s príslušnou dokumentáciou a rovnako aj úradný záznam na ŠVPS SR, ktorá následne bude komunikovať s príslušným orgánom daného štátu prostredníctvom európskeho systému AAC formou zdieľania informácií.

6.2 Úradná kontrola potravín ponúkaných na predaj na diaľku

- inšpektor začína vykonávať úradnú kontrolu potravín prehliadaním webových stránok,
- inšpektor overí, či je PIO registrovaný podľa § 6 ods. 1) zákona o potravinách,
- následne inšpektor skontroluje povinné zverejnenie údajov v zmysle § 6 ods. 4 písm. d) zákona o potravinách, označovanie a poskytovanie informácií o potravinách určené pre spotrebiteľov v zmysle požiadaviek článku 14 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011, poskytovanie informácií v súvislosti s výživovými a zdravotnými tvrdeniami o potravinách v zmysle nariadenia (ES) č. 1924/2006,
- v priebehu výkonu úradnej kontroly potravín inšpektor vytvára obrazové kópie (pri vytváraní obrazových kópií postupujú podľa postupu uvedeného Kapitole 7.) a archivujú ich (v papierovej aj elektronickej forme), tieto budú slúžiť ako dôkazový materiál v prípade, že bude voči PIO začaté správne konanie. Na každej fotodokumentácii musí byť popis čo je jej predmetom, podpis pečiatka, dátum a čas jej vyhotovenia.
- inšpektori vyhotovia „ Záznam o úradnej kontrole potravín predávaných na diaľku, v ktorom opíšu všetky zistené skutočnosti . V prípade zistených nedostatkov bude úradný záznam slúžiť ako podklad v správnom konaní .

Ak vykonanou úradnou kontrolou inšpektori zistia, že PIO dodržiava všetky požiadavky platnej legislatívy, RVPS zašle PIO vyplnený Záznam o úradnej kontrole potravín s vyhotovenými prílohami.

*V prípade zistenia porušenia požiadaviek platnej legislatívy, RVPS upovedomí PIO o výsledkoch úradnej kontroly potravín **Upovedomením o začatí správneho konania**, ku ktorému priloží kópiu Záznamu o úradnej kontrole potravín s vyhotovenými prílohami a RVPS začne správne konanie, v ktorom mu uloží opatrenie podľa §23 ods. 6 v súlade s § 19 ods. 1 zákona o potravinách a pokutu podľa § 28 zákona potravinách.*

Všetky vyhotovené dokumenty RVPS odošle PIO na adresu uvedenú na webovej stránke alebo RVPS

7. Postup pri získavaní obrazovej dokumentácie z internetových stránok

ŠVPS SR pripravila postupy vo forme videa získanie obrazovej dokumentácie pri úradnej kontrole potravín predávaných na diaľku, ktoré budú tvoriť súčasť tohto manuálu a budú voľne dostupné na intranete ŠVPS SR v module Prípisy → 360 – Odbor kontroly potravín rastlinného pôvodu → Manuály → Manuál – Internetový obchod

Príklad 1:

získanie obrazovej dokumentácie pomocou funkcie „PrintScreen“ a programu skicár

Príklad 2:

získanie obrazovej dokumentácie priamym uložením stránky do PC

Príklad 3:

získanie obrazovej dokumentácie pomocou webového programu ICanProve
<http://www.icanprove.de/en/>

8. Kontrolný nákup pri predaji na diaľku

Primárne sa budú kontrolné nákupy vykonávať **pri podnetoch a opodstatnenom podozrení v prípade, že PIO** nemá kamennú predajňu alebo sklad. Dôležité je zamerať sa na potraviny, ktoré nie sú pôvodom zo Slovenska, alebo pri ktorých vzniká podozrenie v súvislosti s ich zložením, označením či informáciami uvedenými na webovej stránke.

Kontrolný nákup sa vykonáva pri kontrole internetového predaja potravín.

Inšpektor objedná **dvojnásobné množstvo substrátu** na vytvorenie úradnej vzorky a vzorky pre druhé stanovisko odborníka

Každá RVPS si vygeneruje jeden emailový účet (gmail, zoznam, azet...), ktorý bude používaný **len na uskutočňovanie kontrolných nákupov potravín.**

Nebude sa používať služobná e-mailová adresa ani osobná emailová adresa inšpektora pri vykonávaní kontrolného nákupu. RVPS si bude spravovať e-mailovú adresu, prostredníctvom ktorej sa budú realizovať kontrolné nákupy. Vygenerovaný e-mailový účet bude používaný iba pre tento účel a meniť ho bude možné podľa potreby (tzn. v prípade odhalenia identity alebo príliš častého používania – neobjednávam vzorku od toho istého prevádzkovateľa z tej istej emailovej adresy viac krát po sebe behom kratšieho obdobia). Čím viac sa daná emailová adresa používa tým je riziko odhalenia vyššie. V takom prípade si RVPS vygeneruje novú e-mailovú adresu. Je nutné prístupové údaje k týmto emailovým adresám archivovať.

Pri objednávaní spôsobu doručenia zásielky inšpektori vždy vyberú doručenie zásielky na nimi uvedenú adresu dopravnými prostriedkami PIO alebo prostredníctvom prepravnej spoločnosti (kuriérom).

Kontrolný nákup sa bude objednávať na fiktívne meno, priezvisko a adresu, v prípade, že by inšpektori museli odhaliť svoju identitu (napr. doručení vzorky na RVPS alebo uvedením svojich pravých osobných údajov, prípadne údajom o svojej súkromnej platobnej karte), vzorku **neobjednajú**.

Fiktívne meno, priezvisko a adresu, na ktoré bol kontrolný nákup zrealizovaný, mobilné telefónne číslo služobného telefónu a fiktívnu fakturačnú adresu inšpektori uvedú v zázname o úradnej kontrole potravín, ktorý tvorí prílohu č. 1 tohto manuálu.

V prípade, že v čase medzi vykonaním objednávky a jej doručení je vykonaná zo strany PIO e-mailová komunikácia, ktorá sa týka vybavenia objednávky, zdokumentovaný obsah tejto komunikácie inšpektor priloží k záznamu o úradnej kontrole potravín, ktorý tvorí prílohu č. 1 tohto manuálu.

Pri spôsobe platby inšpektori zvolia formu platby v hotovosti pri preberaní zásielky, potvrdenie o zaplatení bude tvoriť prílohu Záznamu o úradnej kontrole potravín predávaných na diaľku a zároveň bude slúžiť ako doklad na preukázanie skutočných nákladov vynaložených pri kontrolnom nákupe.

Účtovanie nákupu vzoriek a fakturácia sa vykoná v zmysle Metodického usmernenia k predaju na diaľku č. 13/2017 – 410 zo dňa 27.2.2017, ale náklady spojené s prepravou vzoriek budú hradené z bežných výdavkov organizácie (RVPS).

Inšpektor v Zázname o úradnej kontrole potravín uvedie, kedy (dátum a čas) bol kontrolný nákup zrealizovaný, kým, aký tovar (názov výrobku), v akom množstve (jednotkovú hmotnosť a počet balení) a v akej cene bol predmetom kontrolného nákupu.

8.1 Uskutočnenie kontrolného nákupu

- inšpektori (minimálne dvaja) vykonajú kontrolný nákup,
- potvrdená objednávka za strany PIO bude tvoriť prílohu Záznamu o úradnej kontrole potravín,
- množstvo objednanej vzorky závisí od plánovaných analýz,
- pri každom kontrolnom nákupe potravín:

živočíšneho pôvodu je potrebné objednať dvojnásobné množstvo vzorky ako stanovuje Metodický pokyn č. 12/2017, Príloha č. 7 – „Dostatočné množstvá vzoriek potravín živočíšneho pôvodu potrebné pre laboratórne vyšetrenia v rámci úradnej kontroly potravín“

rastlinného pôvodu je potrebné objednať **dvojnásobné množstvo** vzorky **okrem arbitrážnej vzorky, ktorá sa neodoberá!** V prípade rozdielných výsledkov týchto vzoriek (U a D) sa bude k jednotlivým prípadom postupovať špecificky. (postup podľa čl. 12 Manuálu pre odber vzoriek v obchodnej sieti)

- inšpektori vzorku preberú iba v prípade neporušeného obalu (druhý obal, v ktorom bude vzorka doručená),
- doručení vzorku inšpektori na mieste zapečatia (na druhý obal, v ktorom bude vzorka doručená – kartón, igelit – aplikujú štítok a pečiatku, vyhotovia fotodokumentáciu), vzorku doručia osobne alebo prostredníctvom zvozej linky do príslušného laboratória ŠVPÚ na laboratórne vyšetrenie na požadované parametre,

- protokol o odbere vzorky vyhotovia, podpíšu a opečiatkujú inšpektori prítomní pri preberaní potraviny pred odoslaním resp. odovzdaním do laboratória,
- laboratória ŠVPÚ po prevzatí vzorky overia dostatok substrátu na vykonanie požadovaných analýz a v prípade nedostatku (rôzne šarže) komunikujú s inšpektorom o zistenom stave.
- RVPS upovedomí PIO o vykonaní kontrolného nákupu Oznámením o vykonaní kontrolného nákupu na získanie úradnej vzorky (tvorí prílohu č. 3 tohto manuálu), ku ktorému priloží kópiu Protokolu o odbere vzorky.

Vzhľadom na požiadavky § 20 zákona o potravinách - vzorka na druhé stanovisko odborníka bude hneď s úradnou vzorkou doručená do laboratória, kde budú uchovávané za predpísaných podmienok až do doby, vykonania laboratórnej analýzy. V prípade neprevzatia vzorky pre druhé stanovisko odborníka postupujú laboratória ŠVPÚ podľa svojich interných predpisov.

Príklad: v prípade potravín živočíšneho pôvodu: potrebujeme odobrať vzorku v celkovom množstve 500g (požadovaný parameter vyšetrenia – zloženie kvantitatívne), na internetovej stránke je výrobok v 250 g balení, inšpektori objedajú 4 balenia, aby postupovali v súlade s §20 ods.1 zákona o potravinách v znení neskorších predpisov „Zamestnanci orgánu úradnej kontroly potravín, ktorí vykonávajú úradné kontroly potravín, sú oprávnení odoberať vzorky výrobkov na analýzy a hodnotenia v nevyhnutnom množstve a rozsahu, pričom musí byť zabezpečené právo prevádzkovateľov na dostatok vzorky pre druhé stanovisko odborníka.

8.2 Postup pri doručení vzorky do ŠVPÚ laboratória

- v laboratóriu sa pri doručení zásielky (v druhom obale) vyhotoví fotodokumentácia,
- následne sa druhý obal rozbalí, vyhotoví sa fotodokumentácia vzorky v spotrebiteľskom balení,
- vyhodnotí sa obsah zásielky – či je spotrebiteľský obal vzorky neporušený a či jednotlivé spotrebiteľské balenia zodpovedajú tej istej výrobnej dávke (ak obsah zásielky tvorí tovar viacerých výrobných dávok, v prípade nedostatku (rôzne šarže) komunikujú s inšpektorom o zistenom stave a či je možné zásielku považovať za identickú,
- ak bude spotrebiteľský obal vzorky neporušený, vzorka sa podrobí laboratórnemu vyšetreniu na požadovaný parameter,
- ak bude spotrebiteľský obal vzorky porušený, zamestnanci laboratória postupujú podľa svojich predpisov (usmernení).

V prípade, že obsah zásielky jednej vzorky je príliš rôznorodý, vzorka na doplňujúci odborný posudok sa nevytvorí.

Ako príklad uvádzame: pri doručení vzorky potravín živočíšneho pôvodu inšpektori zistia, že dve balenia (2 x 250 g) majú rovnakú výrobnú dávku a zvyšné 2 balenia majú odlišnú výrobnú

dávku (na požadovaný parameter vyšetrenia – zloženie kvantitatívne je potrebné celkové množstvo vzorky 500 g)

V takomto prípade sa vzorka na doplňujúci odborný posudok nevytvorí (v súlade s článkom 35 ods. 2 Nariadenia č. 2017/625: „Keď je to relevantné, vhodné a technicky možné, najmä so zreteľom na prevalenciu a distribúciu nebezpečenstva v zvieratách alebo tovare, na kazivosť vzoriek alebo tovaru a na množstvo dostupného substrátu, príslušné orgány:

a) pri odbere vzoriek a, ak ich o to požiadal prevádzkovateľ, zabezpečia odber dostatočného množstva na to, aby sa umožnilo druhé stanovisko odborníka, ako aj preskúmanie uvedené v odseku 3, ak sa to ukáže ako potrebné; alebo

b) ak nie je možné odobrať dostatočné množstvo, ako sa uvádza v písmene a), informujú o tom prevádzkovateľa“.

8.3 Oznámenie výsledkov laboratórneho vyšetrenia PIO

RVPS upovedomí PIO o výsledku laboratórneho vyšetrenia

1. V prípade negatívneho výsledku kontroly (analyzovaná vzorka je v súlade s požiadavkami platnej legislatívy): je oboznámený formou „Protokolu o skúške“ (RVPS mu zašle originál protokolu na adresu uvedenú na webovej stránke alebo ho kontaktuje a dostaví sa osobne)

2. V prípade pozitívneho výsledku kontroly (analyzovaná vzorka nie je v súlade s požiadavkami platnej legislatívy): je oboznámený formou „Protokolu o skúške“ (RVPS mu zašle originál protokolu na adresu uvedenú na webovej stránke alebo ho kontaktuje a dostaví sa osobne). RVPS začne voči PIO správne konanie, v ktorom uloží PIO pokutu podľa § 28 zákona o potravinách.

9. Dodatočná kontrola webovej stránky

Ak RVPS v správnom konaní nariadi PIO opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, RVPS formou dodatočnej kontroly preverí splnenie nariadených opatrení. Inšpektor vyplní záznam o dodatočnej úradnej kontrole potravín predávaných na diaľku, ktorý následne zašle PIO. Dodatočnú kontrolu spoplatní podľa pokynu ŠVPS SR, ktorým sa určujú výdavky a ustanovuje sa vyberanie poplatkov za vykonávanie úradných kontrol na úseku úradnej kontroly potravín a úradných kontrol štátnej správy vo veterinárnej oblasti v platnom znení.

10. Závěrečné ustanovenia

Tento manuál nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpísania ústredným riaditeľom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR. Manuál č. 4/2017-360 sa dňom nadobudnutia platnosti a účinnosti tohto manuálu ruší.

11. Prílohy

1. Záznam o úradnej kontrole potravín predávaných na diaľku.
2. Záznam o dodatočnej úradnej kontrole potravín predávaných na diaľku.
3. Oznámenie o vykonaní kontrolného nákupu na získanie úradnej vzorky.